

Kin̄wakti kə Bəəl n̄i nyaka i kijuŋni ki Filibi

Gia yə yi kə i Kin̄wakti ki Filibi kələ mə

Kin̄wakti kələ n̄i nyaka Bəəl i kijuŋni ki bəni bə bumni i Filibi. Ki num i mbaŋ wi biŋwakti biə wi n̄i nyaka i juŋ yi nsəŋ mə i Lum. Gia yə yi n̄i fə na ka Bəəl nyaka kin̄wakti kələ, a n̄i kə i chusi a ŋgaiŋ yeŋ kpo wə kijuŋni ki Filibi n̄i chiŋsi. Fwu wi gia wi Bəəl i kin̄wakti kələ mə kə a, “I yin̄ wə, mih kabə num wiwəm, yaka mih kə a i Klistus, mih ka kpi, a ni numki num mbee i mih.” Bəəl dzakaki kəm mbum bi Bah wibukumbəiŋ Jisəs Klistus, si wi n̄i shisi gwu yi ka mfa, Nyə ka yaksi wi, wi jiə wi i di bimbum wə bi tsə bi mi wichi. Wi yiŋti bə a nəni kibə i Klistus kə kinya ki Nyə biəli shəm yi yindzəŋni yə wi kanjaki i bə tsə dzəh i shəm yə bə jiə i Klistus wə, a kəbi a bə jiəki bənchi bə kwili bə Bəəju. Kin̄wakti kələ dzaka nalə kəm kisanjli bəh i jiəki mfi i gia yi Klistus wə kiməŋni kəbi bəh i numki i kijuŋni wə bəh i kanjaki shəm i bumni wə bəh i nəni kələ wə.

Kifwu ki gia kə ki kə i Kin̄wakti kələ mə

1:1-11 Kin'yisi

1:12-26 Gia yə yi n̄i num bəh Bəəl

1:27-2:18 Nəni ki mi wə wi chiŋni bəh Klistus

2:19-30 Ndzaka kəm Timəti bəh Əbafləditus

3:1-4:9 Ntəfi kəm bəmbainjəni bəh bəŋgəkə

4:10-20 Bəni bə Filibi kə nséŋ yi Bəəl

4:21-23 Bimbəni

1 Kiñwakti kələ nyaka mih Bəəl buku Timəti, bə bə kə bwa bə nəm bə Klistus Jisəs. Kiñwakti kələ dzəki i mbeinj bəni bəchi bə bə kə bə Klistus Jisəs i Filibi i tasi bəh kifwu ki bətii kijuŋni ki bəni bə bumni bəh bəni bə bə gamtiki i fəki bənəm i kijuŋni kintəəŋ.

2 Nyə Tii wibukumbəinj bəh Bah Jisəs Klistus chūsi shəm yindzəŋni i mbeinj chu nyâ mbeinj bəh kimboiŋni.

Bəəl nya kiyəŋni i Nyə kom bəni bə Filibi

3 Jəbi wə mih kwakaki kom mbeinj na yibwiŋ, mih ka nyaki num a kiyəŋni i Nyə wuŋ shəŋ.

4 Jəbi wə mih tsaki i ntsa wuŋ wichi kom mbeinj bəchi, mih ka tsaki jəbi wichi bəh kinsaŋli,

5 kom i yisi i chəkə bi ninshiŋ i dzə buku bidaiŋ, kə num mbeinj chiŋni bəh mih i nəmki a ntum wi ndzəŋni wə kom Jisəs Klistus tsəki a ninshiŋ.

6 Mih kiəki lə na bindzəŋ a Nyə wə wi ni yisi nəm wi ndzəŋni wələ i mbeinj bi dzə tsə lə bəh wi i ninshiŋ i tsə kaasi i chəkə biə Jisəs Klistus bi fiəni dzə yεiŋ.

7 Yi kə chəŋ a mih kwakaki kom mbeinj bəchi yakadəiŋ, kom mbeinj kə shəm yiŋ, bukumbəinj num i fiŋ fimu wə a num fiə Nyə kə wi duksi bukumbəinj yεiŋ. Bukumbəinj num i fi wə i liə, asi bukumbəinj si num kəŋ a numki jəbi wə mih kə i juŋ yi nsəŋ mə, kəŋ a numki i jəbi wə mih kə mih nyani kom nnya dzaka i kəŋ bi ntum wi ndzəŋni wiwə fə a wi ləkəki nalə.

8 Mih dzakaki lə Nyə kiə na bindzəŋ a mih kaŋaki lə shəm i mbeinj nalə, kəŋ mbeinj bəchi bəh kiŋkəŋ ki Klistus Jisəs.

9 Mih tsaki a kiŋkəŋ kimbəinj tsəki a ninshij ninshij, ma mbəinj ni kaŋa mfi, i nəŋki gia bindzəŋ.

10 Jəbi wə mbəinj nəŋki yakadəinj, mbəinj ni təksı sabi yə yi kə chəŋ. Ayakadəinj, a bi numki chəkə bie Jisəs Klistus bi fiəni dzə, mbəinj bi baiŋki, ŋgbə kəbi.

11 Mbəinj bi numki yakadəinj num mbəinj fwuli bəh kimfə ki chəŋ kə mbəinj kaŋaki tsə dzəh i Jisəs Klistus wə. Yələ ni fə kiŋkəknı bəh kiŋkəksi ni tsəki i Nyɔ wə.

Bəəl nī kə i juŋ yi nsəŋ mə, ntum wə kəm Jisəs tsə a ninshij

12 Bwa bə nih bəŋ, mihi nəŋki a mbəinj kiəki a gia yichi yələ yi num bəh mihi lə, yi lansi gamti i fə a ntum wi ndzəŋni wələ kəm Jisəs kəəki tsəki a ninshij.

13 Gia yiwə fə bəni bə jum bə bə chəniki ntəŋ bəh bəni bəchi kiə a mihi kə i juŋ yi nsəŋ mə lə, kəm Klistus.

14 Nsəŋ wələ mihi nəmki lə, fə shəm yi bwa bə nih bəbukumbəinj bəduli i Bah shili i fukuki gia yi Nyɔ nalə, chu lwa kə.

15 Mih kiəki lə a bə bədəkə fukuki lə kəm Klistus nalə chini kindəŋ bəh mihi, jwə tə i dzə di biŋ a bə tsə mihi. Ayakalə, bədəkə fuku fibə bəh biŋkwaka bindzəŋni.

16 Bə bədəkə bələ fukuki yakadəinj, kəm bə kəŋki mihi, bə kiə a mihi kə fa i juŋ yi nsəŋ wə lə num a jiə Nyɔ mihi ka mihi kəmki dzaka i kəŋ bi ntum wi ndzəŋni wiwə.

17 Bə bədəkə bəyaka fukuki kəm Klistus a dzu yi dzaka wə nəŋ num yəli i gwu yibə wə a bə fəki

yakadəin kpein̄si num ŋəkə i wə mih yein̄ki i fa juŋ yi nsəŋ mə.

18 Yəmaka kaŋaki nə i fə a? Kəŋ bə fukuki yakadəin kwayi fə num kwayini ma bə fukuki yi ŋkəŋ, mih saŋlik a saŋlini kəm i gia yichi wə bə fukuki num a kəm Klistus.

19 Akə a yakadəin si mih ni sanlıki kəm mih kiəki lə si mbəin̄ tsaki i mih, Kirj'waka ki Jisəs Klistus chu gamti mih, yi num a mih ni bəin̄ lə.

20 Gia yə mih tsəin̄ki tsəki a ninshin̄ i yi wə mih lansi wəkəli nalə kə a mih bi ma lansi kwati kingəmni nalə kpaaa. Mih ni kaŋa ndzəŋ a shəm yin̄ ka i gia yichi yə mih fəki bəh gwu yin̄, ni yaksiki a Klistus i bein̄ i liə jəbi wichi asi yi n̄i kə, kəŋ mih numki wiwəm, nabə a mih kpi.

21 Mih dzakaki lə kəm, i yin̄ wə, mih kabə num wiwəm, yaka mih kə a i Klistus, mih ka kpi, a ni numki num mbəe i mih.

22 Ayakalə, a kabə num a mih ni numki lə wiwəm, mih ni fəki nəm wə wi kə i gamti bəni bindzəŋ. Si gia yiwə kə yakadəin, mih kiəki kə a mih ki baaki yinaiŋ na.

23 Mih kə mih fumni i kintəəŋ ki gia yələ wə. Mihi lansiki nəŋki a, asi kə i yin̄ wə ma mih nyə mfiŋ tsə ka bə numki buku Klistus. Yəmaka ndzəŋ nalə tsə i numki wiwəm.

24 Ayakalə, yi kpein̄niki lə nalə kəm mbəin̄ a mih numki wiwəm.

25 Si yi kə yakadəin, mih təksiki kiəki lə məŋni kə a mih ni numki lə wiwəm bukumbəin̄ bəchi ka mbəin̄ ni kəŋki tsəki a ninshin̄ chu num bəh kinsanlı asi mbəin̄ jiə shəm i Klistus wə.

26 Ayakadəin, jəbi wə mih fiəni dzə num bəh

mbεiŋ, mbεiŋ ni ghaŋsiki gwu na bindzəŋ kəm Klistus Jisəs kəm mih.

Mbεiŋ nôki nəni kə Jisəs Klistus nəŋki

²⁷ Gia yə mih nəŋki i dzaka kə a, mbεiŋ nôki nəni kə ntum wi ndzəŋni kəm Klistus nəŋki. Mbεiŋ nôki yakadəiŋ, ka mih bi fiəni dzə yεiŋ mbεiŋ, ma mih bi dzə kə, mih ni wəkəki alə a mbεiŋ num ndzəŋ, kaŋa shəm yimu num i mi wimū, jwə i fiεiŋ fimu wə, i kimbum kəm ntum wi ndzəŋni.

²⁸ Kiə mbεiŋ ma lwâki bəni bə bənaiŋki mbεiŋ i gia yələ wə. Mbεiŋ kabə lwaki kə bə, ma yəmaka ni chusiki i bə a Nyɔ ni bwili lə mbεiŋ, ayakalə yinjni kaasi bə num kaasini.

²⁹ Mbεiŋ kīəki a Nyɔ ka duksi dəkə mbεiŋ a mbεiŋ nûmkı bəni bə Klistus shəŋ, alə a mbεiŋ bûm a wi shəŋ. Wi kə wi duksi tə a mbεiŋ wəkəki ŋgəkə kəm Klistus.

³⁰ Mbεiŋ kə mbεiŋ chiŋni lə bəh mih, bukumbεiŋ bəchi bá jwə a i gia yələ wə mbεiŋ n̄i yεiŋ mih jwə kəm yi a num a yi, mbεiŋ wəkəki si mih keiŋki a yi bεiŋ i liə.

2

Mbεiŋ s̄ni dz̄ i Jisəs Klistus

¹ Ntə mbεiŋ kə num mbεiŋ chiŋni lə bəh Klistus wi fə mbεiŋ bá kaŋa shóm yi shili a? Ntə kiŋkəŋ ki fə lə shóm yimbeiŋ bá də a? Ntə mbεiŋ bəh Kiŋ'waka ki Baiŋni si num lə i kinchiŋni wə a? Ntə mbεiŋ si kaŋa lə shóm yindzəŋni chu kwasi nshein i mbεiŋ kintəəŋ a?

² Si yi kə yakadəiŋ, mbεiŋ fə a kinsanlı kəŋŋ jikə kaasi. Mfi bimbein nûmkı i fiεiŋ fimu wə, kiŋkəŋ

kimbeinj nûmki kimu, mbeinj kânjaki shom yimu
chu kânga kinjkwaka kimu.

³ Mi ma fâki fiεŋ kwaka a gwu yi shəŋ nabə i
ghaŋsiki gwu kilələ. Mi sh̄isi gwu yi, i yeinŋki a mi
widəkə tsəki lə wi.

⁴ Kiə mi ma fâki gia yə yi kə i dzə bəh mbee a gwu
yi shəŋ. Wi fâki num yə yi kə i dzə bəh mbee i bəni
bədəkə tə.

⁵ Kinjkwaka kimbeinj kaŋaki i nûmki a liŋ ka ki
Klistus Jissəs,

⁶ wə wi n̄i kə na fiεŋ fichi fiə Nyə kə,
ayakalə, wi n̄i ka dzə dəkə gia yiwo a bə Nyə kə liŋ,
a akə gia yə wi kə i baŋni baŋ yεinj wə,

⁷ wi bee di biwə yaka,
dzə num di bi mfa.

Ayaka bə n̄i bwə wi,
wi num a liŋ ka mi wiwəm.

⁸ Jəbi wə wi n̄i kə mi wiwəm,
wi n̄i sh̄isi gwu yi,
ka wəkəki i Nyə,
wi bi dzə bum i kpi,
na kpini i kintasi wə.

⁹ Si wi n̄i fə yakadəinj,
Nyə yakasi wi,
jiə i di biə bi tsəki bi mi wichi,
nya wi bəh yeli wə wi tsəki kiyəli kichi,
¹⁰ ka mi wichi wə wi kə i tumi ki bεinj wə
bəh wə wi kə i kuku bəh wə wi kə i kii,
jəbi wə bə wəkə yeli wi Jissəs wələ,
bə tum binyu,

¹¹ mi wichi ni dzakaki bəh dzaka ki a,
Jissəs Klistus kə Bah.

Jəbi wə bə fə yakadəinj,

kiŋkəkn ni tsəki i Nyɔ Ba.

Mbein si bain lo i mbi wə aka bijən

¹² Ayakadəin, nséin yin yi shəm, mbein wôkəki tə a Nyɔ asi mbein n̄i wəkəki i jəbi wə mih n̄i kə bəh mbein. Kighə i liə na si mih kəkə bəh mbein, mbein tsəki a ninshin i nâmki kəm mbəin wimbein. Mbein fəki yakadəin, lwa nyumi.

¹³ Mbein kīəki a, a nâmki Nyɔ i mbein wə, fə a mbein fəki gia yə wi kəŋki. A nyaki wi ŋga i fəki gia yiwo yεin.

¹⁴ Mbein kabə fəki gia yichi yə mbein fəki, kiə mbein ma shûnyiki, nabə i gûkuliki,

¹⁵ ka mbein bainki, chu kaŋa kə kiŋgbə kidəkə. Ayakadəin, mbein ni numki bwa bə Nyɔ bə bə ka gbə dəkə i gia yidəkə wə i ŋgəkə wələ kintəən wə wi kaŋaki shəm yichu məmyi gia yichu. I mbi wələ wə mbein si bain lo aka bijən,

¹⁶ asi mbein kaŋa ndzəŋ * ntum wə wi nyaki nəni kə ki bi tsə kaa kə i bəni wə. Mbein kabə fəki yakadəin, i bi tsə buku i jəbi wə Jisəs Klistus bi fiəni dzəki, mih bi numki bəh kiŋghanisi ki gwu a mih ka yəkə dəkə n'yəkə wi kilələ nabə i nəm nnəm wi kilələ.

¹⁷ Si mbein jiə shəm i Nyɔ yaka, akə mfə gia si mbein fə i wi. Kəŋ a numki a bə ni kwu kaasi lə mih ka mbih, i kpεiŋsi i mfə gia wimbein wə, mih ni wəkəki a ndzəŋni, laŋ laŋni bəh mbein bəchi.

¹⁸ Ayakadəin, mbein tə chiŋni bəh mih ka bukumbein wəkəki ndzəŋni, laŋ laŋni.

Bəl dzaka kəm Timəti bəh Ebafəditus

---

* **2:16** Nabə a, "Si mbein fukuki."

19 Bah Jisəs ka bum, mih yein̄ki a, baan̄ a twesi mih ni faan̄ Timoti i mbein̄. Jəbi wə wi ni dzə buku i mbein̄ wə wi ni fiəni dzə, wi ni fuku mih si mbein̄ kə, ka shəm yin̄ dəki.

20 Mih kaŋaki kə mi widəkə ka wi, wə wi lansiki kaŋaki shəm tə i mbein̄ asi mih kaŋaki.

21 Mih dzakaki yələ, kəm na ndə kaŋaki ɻki kiŋkəŋ a gwu yi wə, tsəin̄ kə kəm gia yə Jisəs Klistus nəŋki.

22 Ayakalə, Timoti kə mbein̄ si kiə lə a wi chusi mi wə wi kə, si wi kə num wi nəm lə buku wi, i fukuki ntum wi ndzəŋni. Wi nəmki buku wi a lin̄ asi waiŋ si nəm bəh ba wi.

23 Akə gia yə mih yein̄ki a, a baan̄ a twesi mih ni faan̄ wi. Gia yə mih kəin̄ki mih tsəin̄ kə i yein̄ a gia ni num dəin̄ i gwu yin̄ wə a.

24 Mih jiəki mfi biŋ i Bah a, a baan̄ twesi mih mwi ni dzə yein̄ tə mbein̄.

25 Mih yein̄ki a yi ndzəŋki lə a mih ni fiəni chiŋsi lə Ebafloditus i mbein̄. Wi kə waiŋnih wimbein̄, buku wi nəmki chu jwə i gia yi Nyə wə. Akə mi wimbein̄ wi ntum wə mbein̄ n̄i faan̄ a wi dzə tsəin̄ki mih.

26 Wi si nəŋki lə nalə i yein̄ mbein̄ bəchi, shəm shiliki lə wi asi wi si wəkə a mbein̄ wəkə a ɻgaiŋ gwəin̄ki lə.

27 Akə ɻkəŋ, wi si kə num wi gwəin̄ ka baan̄ a twesi i kpi. Ayakalə, Nyə si kwasi nshəin̄ i wi, a kəbi a shəŋ wi mbəŋ. Wi si kə wi kwasi nshəin̄ i mih tə a wi ma kpi i chu kpein̄si ɻgəkə i wə mih kə mih si yein̄ lə.

28 Ayakadəin̄, mih lansiki nəŋki lə i chiŋsi wi, ka mbein̄ chu yein̄ wi, mbein̄ wəkə ndzəŋni, shəm yin̄ tə ma ni chu nyaki ɻgəkə bəh ɻga.

29 Mbεiŋ dzâ jîə wi ka bəni bə Bah bəh kinsaŋli kichi. Bəni ka wi kə bé mbεiŋ kə i kəksiki.

30 Mih dzakaki yələ kəm asi baan a twəsi ma wi ni kpi kəm nəm wi Klistus, si wi n̄ nya gwu yi i təkniki i mih i di bimbεiŋ wə.

3

Gia yimbum kə i kiə Klistus

1 Bwa bə nih bəŋ, i kaasiki, mbεiŋ nûmki bəh kinsaŋli a mbεiŋ kə bəni bəh Bah. Mih kə num mih nyaka l̄o gia yichi i mbεiŋ, na yaka lə mih ni bəh kə i nyaka chu fiəni chukuli yi. Mih fəki yakadəiŋ i kəŋki mbεiŋ kəŋni.

2 Mbεiŋ təkniki bəh bəni bə bə fəki gia yichu, num i bwaŋki alə a bə kaŋaki i sūnŋki* bəni. Bəni bəwə kə bίə.

3 Akə bukumbεiŋ bələ bə kaŋaki nsuuŋ wi chəŋ, bukumbεiŋ bə bə tsaki Nyə asi Kin'waka ki chusiki, ghaŋsi gwu kəm Klistus Jisəs. Bukumbεiŋ jiəki kə mfi i gia yi nyam yi gwu wə.

4 Ayakalə, mih tə kələ i kaŋa kiŋkəŋ i jiəki mfi i yəmaka gia wə. Mi ka num wə wi kwakaki a wi kaŋaki lə kiŋkəŋ i jiəki mfi i gia yi nyam yi gwu wə, mih jiəki lə tsə wəmaka mi.

5 Mih n̄ buku kaŋ nyāŋ bə suuŋ mih, mih num mi wi Islae, i chwəŋkijuŋ ki Benjamen wə, mih num mi wi Hibulu, kimbwə ki Hibulu. I bənchi bə buku wə, mih kə mi wi Falasi.

6 I dzəh yi kimbu i kaŋani kiŋkəŋ nalə i fəki gia i dzəh yi Bəju, mih n̄ bwaŋki lə gvu i bəni bə bumni

* **3:2** I s̄ee gwu yi mi kə i suuŋ mi, a n̄l kə nəni ki Bəju a bə kaŋaki i suuŋ mi ka wi numki mi wi Nyə. Yεiŋ Efē 2:11

cheiṇ. I kimbu ki bənchi wə si mi kə i numki chəṇ, mih n̄i kaṇaki kə ŋgbə widəkə.

⁷ Ayakalə, gia yə mih n̄i yisiki yeiṇki a yi kə mbee i mih, akə i liə mih yeiṇki lə akə gia yi kilələ, kəm gia yə Klistus fə i mih.

⁸ A kəkə a yəmaka shəṇ, mih yeiṇki gia yichi yi num gia yi kilələ i mih, kəm gia yimbum yə yi tsəki gia yichi akə i kiə Bah wuṇ Klistus Jisəs bindzəṇ. Mih lətəkəjia yichi kəm wi. Mih yeiṇki lə yi ka gia yi kinyeṇ, ka mbee wuṇ numki Klistus,

⁹ buku wi ni num kaasi i mi wimu. Mih ni chu numki kə a Nyə dzə mih a mih kə chəṇ i wi nshinj biəli yiṇ dzəh yə yi kə yi bənchi bəbuku. Wi dzə mih kəm mih jiə shəm i Klistus wə. I numki chəṇ i Nyə nshinj akə num i dzəh yə mi jiə shəm i Klistus.

¹⁰ Gia yə mih nəṇki i liə kə a mih kiə Klistus bindzəṇ, i kaṇaki ŋga biə wi n̄i kaṇaki si wi n̄i dza i kpi wə. Mih nəṇki tə i yeiṇ bəṇgəkə bə wi n̄i yeiṇ, bəh i num aka wi i kpi yi wə,

¹¹ ka jəbi widəkə Nyə bi dzasi tə mih i kpi wə.

Mih bwaṇki ŋga tsəiṇ tsə a di biə mih tsəki

¹² Mih dzakaki kə yələ a mih kə num mih kaṇa ləgia yiwə nabə a mih tsə buku lə. Mih kəiṇki mih bwaṇ ŋga i yeiṇ a mih ni nani lə tsəiṇ yiṇ i kaṇa bieiṇ biwə i mih kaṇ, kəm Klistus Jisəs kə wi dzə lə mih i mi wi.

¹³ Bwa bə nih bəṇ, mih dzəki kə a mih kaṇa lə bieiṇ biwə i mih kaṇ. Ayakalə, gia yimu yə mih fəki kə a mih daliki ləgia yə yi tsə lə, mih bwaṇ ŋga a mih kaṇa num a yə yi kə i ninshinj.

¹⁴ Mih bwaṇki ŋga i tsəiṇki tsəki shəṇ a di biə mih tsəki, i kwati mmakti wuṇ a num mbəɔṇ wə Nyə

bəoŋ mih a mih yâka dzâ i bεiŋ as i mih chiŋni i Klistus Jisəs wə.

¹⁵ Bukumbεiŋ bəchi bə kə num bə kpεiŋ i kimbum wə kaŋaki lə i kwâkaki gia i dzəh yələ wə. Ayakalə, mbeiŋ bədəkə ka kwakaki gia yidəkə chi chi, yaka kə a, a ni fuku baiŋsi Nyə yəmaka i mbeiŋ.

¹⁶ Gia yimbum kə a bukumbεiŋ kâŋa ndzəŋ già yə bukumbεiŋ kə bə lani lə yi.

¹⁷ Bwa bə nih bəŋ, mbeiŋ dzâki kisini i mih, chu tsεiŋ tə nəni kə bəni bədəkə nəki num bə dzə kisini i buku.

¹⁸ Mih dzakaki yələ lə kəm si mih n̄i dzəki chəksi chəksi mih dzaka i mbeiŋ, mih chu dzakaki i liə na bəh mindəm i dzákəh yiŋ chεiŋ a bəni duki lə bə bə nəki nəni kə ki chusiki a bə kə bəmbaiŋni bə Klistus i già yə a wi n̄i kpi i kintasi wə.

¹⁹ Bəmaka bəni kə bə bə bi bəkəliki bə bəkəlini. Wibə nyə kə num dzaka kidzini. Bə ghanjsiki gwu i già yə bə si kaŋaki i ḥgəmni i yεiŋ wə. Kiŋkwaka kibə kə shəŋ i già yi fa kuku.

²⁰ Bukumbεiŋ kə fibukumbεiŋ bəni bə tumi ki bεiŋ. Akə fεiŋ wə bukumbεiŋ təksiki wəkəliki num Mbəiŋsi wibukumbεiŋ Bah Jisəs Klistus i di biə wi bi dza dzə.

²¹ A bi num jəbi wə wi bi dzə, wi bi kwuni gwu yibukumbεiŋ yələ yi chiŋ kə alə ma yi bi kwuni yi num ka gwu yi yə yi kaŋaki kiŋkakni. Wi bi kwuni num bəh ḥga bi biə wi bi juŋni bieiŋ bichi yεiŋ, wi num i yεiŋ bεiŋ.

4

Bəəl nya kintəfi i bəni bə bumni bə Filibi

¹ Ayakadəinj, bwa bə nih bən̄, mih kəŋki lə mbeinj nalə chu kaŋa kin̄kən̄ i yeinj mbeinj. Akə mbeinj bə mbeinj fəki mih wəkə ndzəŋni, mbeinj chu num kifə kəŋŋi ki ɻkuŋ. Nséinj yinj, mbeinj nûm ndzəŋ i Bah wə.

² Mih tsaki a ɬwəd̄ia bəh Sintiki fiəni num dzaka kimu ka mi bəh waiŋnih wi i Bah wə.

³ Mih dzaka tə i wə wə wə təks̄i kə na mi wuŋ wi mbaŋ i nəm wə gâmti bəkaŋa bələ ma bə fiəni nûm i dzaka kimu wə. Akə bəni bə nəm buku bə bəh ɻga i nəm wi ntum wi ndzəŋni wələ kəm Jisəs Klistus i tasi bəh Klem̄en bəh bəni bəchi bə buku bə n̄i nəmki. Bəni bələ kə num kiyeli kib̄ si num lə i kin̄wakti ki bəni bə bə kaŋaki nəni kə ki bi tsə kaa kə.

⁴ Mbeinj nûmki bəh kinsaŋli i Bah wə jəbi wichi. Si mih kə mih dzaka, mih fiəni dzaka chukuli a, mbeinj nûmki bəh kinsaŋli.

⁵ Mbeinj chūsiki nəni ki bənini i mi wichi, kwâka a jəbi wi Bah wi dzəni si num a kaŋ.

⁶ Kiə mbeinj ki nyûfi kə gwu kəm gia yidəkə. Mbeinj tsâki num tsani i gia yichi wə j̄lə i Nyɔ nshinj. Mbeinj bə tsa mbeinj ka b̄lkəki gia yə mbeinj nəŋki i wi, nyâ kiyəŋni i yə wi fəki.

⁷ Mbeinj ka fəki yakadəinj, Nyɔ ka ni nyâ mbeinj bəh kimboiŋni ki, ki ni təkniki bəh sh̄óm bəh mfi bimbeinj asi mbeinj kə i Klistus Jisəs wə. Kimboiŋni kələ Nyɔ nyaki kə kə ki tsəki mfi bi mi wiwəm bichi i kiə.

⁸ Bwa bə nih bən̄ i kaasi, gia yə mbeinj kaŋaki i kwâkaki kə yə yi kə yi ɻkən̄ bəh yə yi kaŋaki kin̄kəksi, bəh yə yi kə chən̄. Mbeinj kwâkaki gia yə yi bain̄ki bəh yə bəni kə i kəŋki bəh yə sh̄óm kə i kpiki mi i yeinj bən̄. Gia kabə num yə yi təksiki

ndzəŋki tsə bwili fwu, na bəh yə bəni kəksiki, mbəiŋ ka kwâkaki a yəmaka.

⁹ Mbəiŋ fəki gia b̄ləl i nlani wə mihi n̄lani mbəiŋ yεiŋ kəŋ a numki yə mbəiŋ n̄l wəkə num wəkəni i mihi, nabə yə mbəiŋ n̄l yεiŋ num yεiŋni. Jəbi wə mbəiŋ ni fəki yakadəiŋ, Nyɔ wi kimbaŋni ni numki bəh mbəiŋ.

Bəəl num bəh kinsaŋli si bəni bə Filibi chusiki kiŋkəŋ i wi

¹⁰ Bah fə mihi bá num bəh kinsaŋli nalə si mbəiŋ n̄l kə num mbəiŋ chusi kiŋkəŋ kimbeŋ i mihi asi mbəiŋ n̄l yisi chusi. Mihi kiəki lə na bindzəŋ a mbəiŋ n̄l kaŋaki lə kiŋkəŋ i mihi, ayakalə dza num dzəh.

¹¹ Mihi dzakaki kə lə a mihi dzaki lə fiεŋ fidəkə. Mihi lani kiə lə i num bəh na finə fiə akə mfiŋ.

¹² Mihi kiəki lə jəbi wə mihi si dza fiεŋ, mihi kiə jəbi wə wi si kaŋa biduli. Mihi ka lani kiə si mihi kə i numki num mihi fwuli bəh na finə, kəŋ mihi numki num mihi dzi, nabə maka mihi dzi nabə jəbi wə mihi kaŋaki biεŋ biduli bəh jəbi wə mihi dzaki.

¹³ Mihi kiəki i fə gəia yələ yichi lə num bəh ŋga bi Klistus biə wi nya i mihi.

¹⁴ Ayakalə, na si mihi lansiki dzakaki yələ lə, mbəiŋ məmsi na bəh ŋga i gamti mihi bəŋgəkə bəŋ wə.

¹⁵ Mbəiŋ bəni bə Filibi kiəki lə a, si mihi n̄l buku i tumi kimbeŋ wə i Masedənia, jəbi wə mihi n̄l yisi fuku ntum wi ndzəŋni wələ i mbəiŋ, kaŋ yi kijunni ki bəni bə bumni bədəkə n̄l ka banſi dəkə buku bə i nnya bəh i ndzə wə. A n̄l kə a mbəiŋ shəŋ.

16 A nĩ kɔ i jɔbi wə mih nĩ kɔ i Tɛsalɔnika,* mbεiŋ chiŋsi ŋgamti i mih, chu chiŋsi.

17 Mih dzakaki kə yakadəiŋ a mih tseŋki a mbεiŋ chiŋsi fiɛŋ fidəkɔ i mih. Mih tseŋki num mmakti wə Nyɔ bi nyaki i mbεiŋ i gia yə mbεiŋ fəki i mih.

18 Mbεiŋ nĩ baanj faanj ɛbafləditus bəh binya a wi dzə nya i mih. Mih kɔ i liə mih chu dza kə fiɛŋ fidəkɔ. Mih nĩ dzə binya biwɔ bichi, yeŋ bidu tsə si mih nəŋki. Binya biɛlə kɔ mfə gia wə mbεiŋ fə i Nyɔ, wi dzə bi, bi fwuli bəh tseŋə yindzəŋni asi wi kɔŋki.

19 Nyɔ wuŋ kaŋaki lə biba bimbum bichi, wi num i ni nya mbεiŋ bəh biɛŋ bichi biə mbεiŋ dzaki tsə dzəh i Klistus Jisəs wə.

20 Kiŋkəkn̩i nūm i Nyɔ wibukumbεiŋ wə wi kɔ tə Tii wibukumbεiŋ i jɔbi wichi wə kiŋgəks̩i kɔbi. Yi nūm ayaka.

Bimbəni

21 Mbεiŋ bəni bəni bəchi bə bə baiŋki bə num bə Klistus Jisəs i mih. Bwa bə nih bəbukumbεiŋ bə bə kɔ i fa bəniki dzəki i mbεiŋ.

22 Bəni bəchi bə kɔ bə Nyɔ fa bəniki dzəki i mbεiŋ, kighə bəni bəchi bə bə kɔ i ntəŋ wi Kaysa wə fa.

23 Ma Bah Jisəs Klistus chūsi mbεiŋ bəchi bəh shəm yi yindzəŋni i biŋ'waka bimbeŋ wə. Yi nūm ayaka.

---

* **4:16** Tɛsalɔnika nĩ kɔ kwili i tumi ki Masedənia wə.

**Kin̄wakti ki Nyɔ Min̄kain̄ Mifian̄
Chungmboko: Kin̄wakti ki Nyɔ Min̄kain̄ Mifian̄ (New
Testament+) for Cameroon**

copyright © 2021 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chung (Cung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025

ff8b447d-0e78-5782-840d-48c27035a093